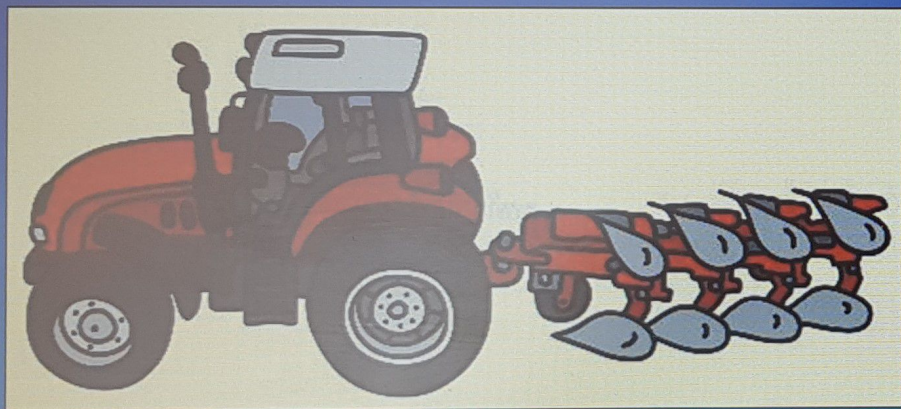

ZABAWA NA WSI

- ZOBACZ CO CI ZAGRAŻA!

Białystok, 2022 rok

Gilewski Łukasz
Państwowa Inspekcja Pracy
Okręgowy Inspektorat Pracy
w Białymstoku

PAŃSTWOWA INSPEKCJA PRACY

**Państwowa Inspekcja Pracy
Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku
Ul. Fabryczna 2
15-483 Białystok**

Organ kontroli przestrzegania prawa pracy i nadzoru nad warunkami pracy m.in. w rolnictwie (w tym też, gospodarstwa rolne zatrudniające pracowników). W rolnictwie indywidualnym PIP prowadzi szeroko zakrojoną działalność prewencyjno-promocyjną, skoncentrowaną na zwiększeniu świadomości zagrożeń występujących w sektorze rolniczym pracy i zmniejszeniu liczby wypadków.

Liczba zgłoszonych zdarzeń wypadkowych w latach 2010-2021 przez rolników z województwa podlaskiego

W 2021 roku rolnicy z województwa podlaskiego zgłosili 1005 zdarzeń wypadkowych, o 30 więcej niż w roku 2020.*

Rok	Liczba zgłoszonych wypadków*	Liczba zgłoszonych wypadków na 1000 ubezpieczonych*
2010	2214	20,6
2011	2074	19,7
2012	2037	19,7
2013	1769	17,4
2014	1700	17,2
2015	1558	16,4
2016	1593	17,4
2017	1412	16,2
2018	1218	14,3
2019	1149	13,7
2020	975	11,9
2021	1005	12,6

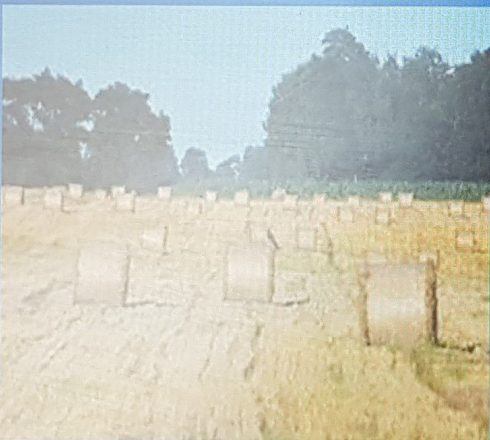
W analizowanym roku wypadki zgłosiło średnio 12,6 osób na 1000 ubezpieczonych, tj. 0,7 zgłoszeń na 1000 ubezpieczonych więcej niż w roku 2020 oraz o 8,0 mniej niż w 2010 roku.*

NIEBEZPIECZNE PORY ROKU

Zimą

❖ poślizgnięcia

Latem

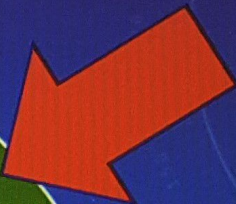
❖ upadki z wysokości

❖ pochwylenia przez maszyny

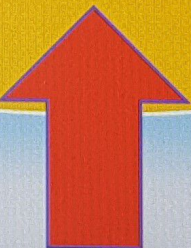

Czy wiesz, jakie
niebezpieczeństwa
grożą Ci podczas
zabawy z kolegami
albo gdy pomagasz
rodzicom ?

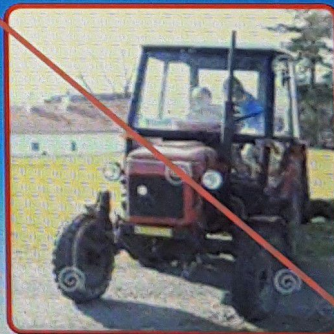
Zapoznaj się z tą
prezentacją i weź
udział w zabawie,
a przekonasz się,
że od Ciebie zależy
czy unikniesz
kłopotów.

Zanim coś zrobisz,
najpierw pomyśl !

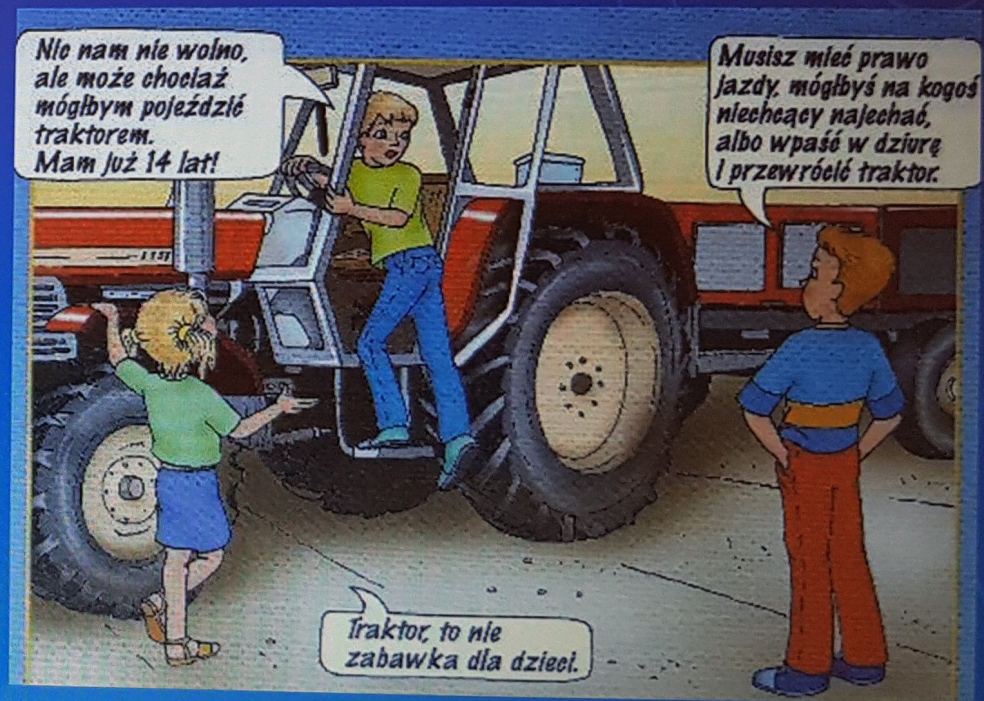

Wykaz czynności szczególnie
niebezpiecznych, związanych
z prowadzeniem gospodarstwa rolnego,
których nie wolno powierzać dzieciom
poniżej 16 lat

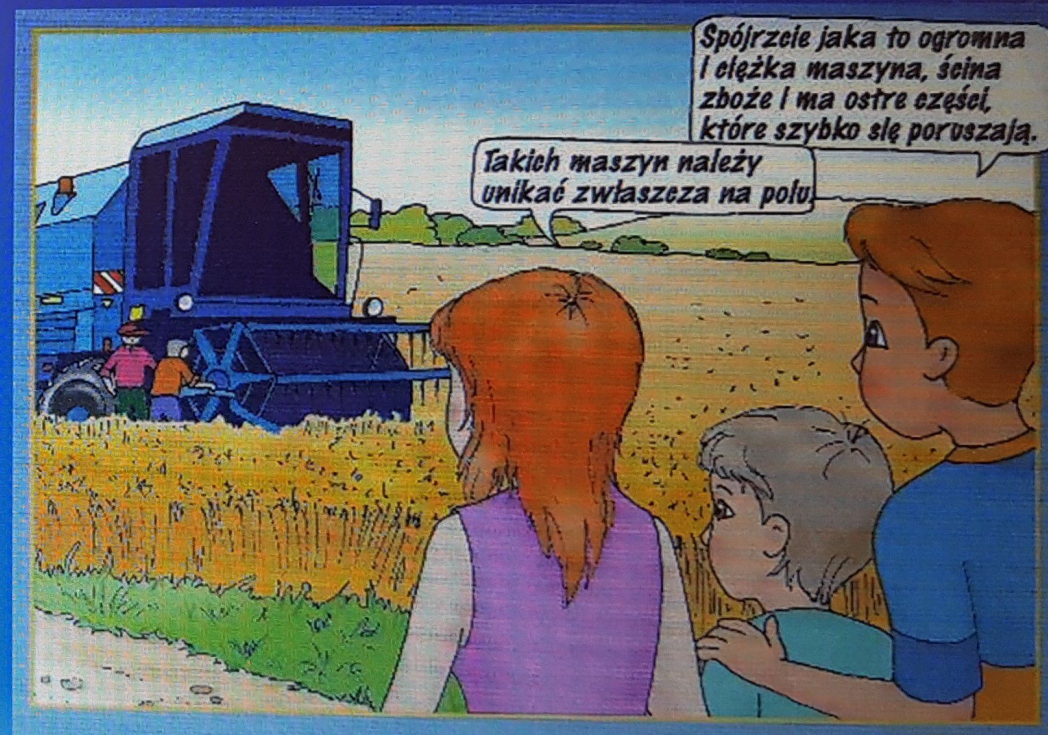
Zabronione jest powierzanie dzieciom kierowania ciągnikami rolniczymi i samobieżnymi maszynami rolniczymi oraz wózkami transportowymi i ładowaczami.

Czynność ta wymaga wiedzy i doświadczenia, dlatego jest przeznaczona wyłącznie dla osób dorosłych, posiadających wymagane uprawnienia. Brak dostatecznych umiejętności przy obsłudze ciągników i maszyn oraz ograniczone możliwości psychofizyczne dzieci mogą doprowadzić do wypadku. Ofiarą zdarzenia może być nie tylko kierowca, ale również osoba znajdująca się w pobliżu pojazdu.

Niedozwolone jest przebywanie dzieci w strefie pracy maszyn i pojazdów rolniczych.

Najmłodsi nie zawsze zdają sobie sprawę z zagrożeń, dlatego dorośli powinni rozmawiać z nimi o niebezpieczeństwach związanych np. z zabawą w pobliżu pola, na którym pracują maszyny. Ryzyko przygniecenia, potrącenia lub przejechania przez maszynę rolniczą dotyczy szczególnie małych dzieci, które mogą być niezauważone przez operatora. Dzieci nie powinny przebywać w pobliżu maszyn również z uwagi na szkodliwy hałas i zapylenie towarzyszące ich pracy.

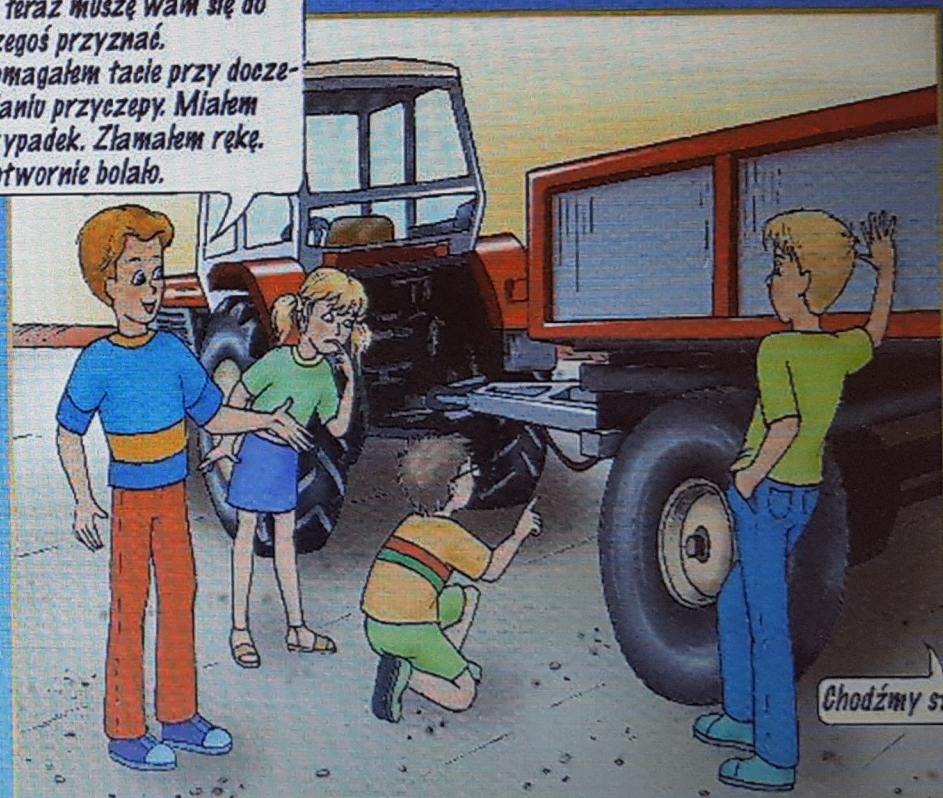

Nie wolno angażować dzieci do pomocy przy sprzęganiu oraz dopuszczać do ich przebywania pomiędzy ciągnikiem a sprzęganą maszyną.

Nikt, oprócz operatora, nie może uczestniczyć w wykonywaniu prac związanych ze sprzęganiem i rozprzęganiem maszyn, narzędzi rolniczych oraz przyczep z ciągnikami. Pomoc innej osoby, zwłaszcza dziecka, jest zabroniona z uwagi na duże ryzyko przygniecenia do maszyny lub przyczepy, a w konsekwencji – wystąpienia obrażeń tułowia, kończyn i głowy. Powszechne są także upadki zaczepu na stopę lub zmiżdżenia dłoni u osób pomagających przy sprzęganiu. Prace te nie są przeznaczone dla dzieci również dlatego, że wiążą się z dużym wysiłkiem fizycznym, mogącym prowadzić do urazów kręgosłupa.

A teraz muszę wam się do czegoś przyznać. Pomagałem tacie przy doczepianiu przyczepy. Miałem wypadek. Złamałem rękę. Potwornie bolało.

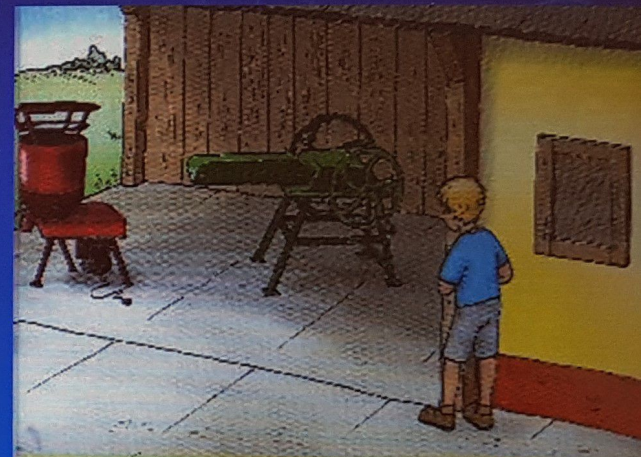
Chodźmy stąd.

Niebezpieczne dla dzieci są prace związane z obsługą maszyn stacjonarnych znajdujących się w gospodarstwie, zwłaszcza takich jak: siewczarnie, śrutowniki, gniotowniki, mieszalniki, rozdrabniacze, dmuchawy, przenośniki ślimakowe i taśmowe

Maszyny te wyposażone są w ostre, ruchome elementy – noże, topory, walce i bębny, które mogą spowodować poważne urazy dłoni. Istnieje również ryzyko pochwylenia przez wały napędowe i przekładnie pasowe.

Dzieciom nie wolno uczestniczyć w przerynaniu drewna pilarką tarczową, (tzw. krajegą lub cyrkularką) – jedną z najniebezpieczniejszych maszyn w gospodarstwie.

Szczególnie, jeśli jest to „samoróbka” nieposiadająca wymaganych osłon i zabezpieczeń, takich jak: osłona tarczy piły nad i pod stołem, klin rozszczepiający oraz prowadnica. Podczas cięcia drewna może dojść do zakleszczenia i odrzutu materiału, a także do odprysku drzazg. Kontakt ciała z tarczą pracującej piły kończy się poważnym urazem. Dzieci nie powinny obsługiwać pilarek, ani wykonywać czynności pomocniczych, takich jak: podawanie i odbieranie materiału czy usuwanie trocin.

Dzieci należy wykluczyć z udziału w czynnościach pomocniczych, związanych ze ścinką i rąbaniem drewna.

Narzędziem często wykorzystywanym przy ścince drzew oraz rąbaniu drewna, a jednocześnie bardzo niebezpiecznym, jest siekiera. Mogą jej używać wyłącznie dorośli, wymaga to wprawy i zachowania szczególnej ostrożności, czego w przypadku dzieci może zabraknąć. Nieumiejętne czy nieuważne użytkowanie może prowadzić do skaleczeń lub amputacji palców dłoni, a w przypadku niewłaściwego stanu narzędzi – do o wiele bardziej niebezpiecznych wypadków, związanych np. z wypadnięciem z toporzyska i wbiciem się w ciało źle osadzonej siekiery.

Obsługa zwierząt o dużej masie ciała, jak: bydło, trzoda chlewna, szczególnie samców rozplodowych, a także samic karmiących, powinna być dokonywana przez doświadczonych i zdrowych dorosłych osób, najlepiej przez silnych mężczyzn.

Dzieci z uwagi na swoje ograniczone możliwości psychofizyczne nie mogą bezpiecznie obsługiwać dużych zwierząt. Mogą one być niebezpieczne i spowodować poważny uraz przez: kopnięcie, przygniecenie, uderzenie czy ugryzienie. Tym bardziej, że dzieci nie potrafią przewidywać ich reakcji na bodźce zewnętrzne. Ponadto kontakt ze zwierzętami gospodarskimi, które mogą być nosicielami zarasków, stwarza ryzyko zarażenia się chorobami odzwierzęcymi, które stanowią zagrożenie dla zdrowia ludzi.

Do czynności niebezpiecznych dla najmłodszych należą:
załadunek i rozładunek zwierząt, a także prace przy
uboju i rozbiorze zwierząt.

Wiąże się z nimi zagrożenie obrażeniami
ze strony broniących się zwierząt, a ubój może
dodatkowo spowodować uraz psychiczny
u dziecka.

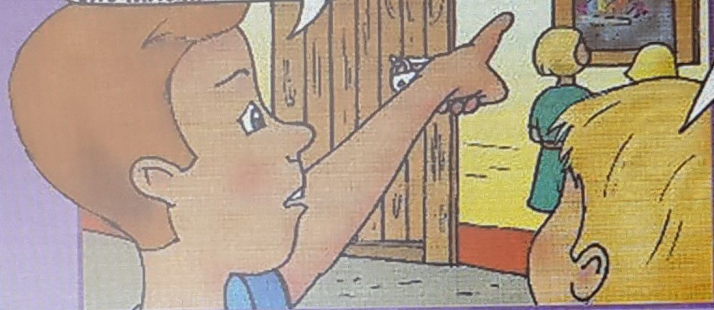
Należy chronić dzieci przed dostępem do substancji chemicznych stosowanych w gospodarstwie, w tym przede wszystkim do substancji żrących, paliw, chemicznych środków ochrony roślin, nawozów (szczególnie wapna palonego).

Nawozy i środki ochrony roślin zwykle są szkodliwe lub trujące. Niebezpieczne dla organizmu, nawet dorosłego, są środki chemiczne zwłaszcza I i II klasy toksyczności, dlatego ich stosowanie wymaga wcześniejszego specjalistycznego przeszkolenia i używania ochron osobistych. Tlenkowe wapno nawozowe to substancja o silnych właściwościach pyłących, żrących i parzących. Podczas prac związanych z jego załadunkiem, wyładunkiem i wysiewem może dojść do poważnych poparzeń błon śluzowych, oczu i skóry.

Nie wolno powierzać dzieciom prac z użyciem rozpuszczalników organicznych, ani narażać ich na kontakt z tymi substancjami.

Rozpuszczalniki (benzyny, rozpuszczalniki nitro, chlorokauczukowe i inne) będące składnikami farb, lakierów czy klejów są szkodliwe dla zdrowia. Niektóre z nich są rakotwórcze lub mają właściwości narkotyczne. Oddziałują na układ nerwowy i mogą powodować trwałe szkody w organizmie. Ponadto ich pary tworzą z powietrzem mieszaniny wybuchowe. Niedozwolony jest również udział dzieci w pracach związanych z topieniem i podgrzewaniem lepiku i smoły z uwagi na zagrożenie wybuchem, pożarem i poparzeniem. Opary lepiku i smoły także zawierają rozpuszczalniki organiczne i również są niebezpieczne.

W tym pomieszczeniu
przechowujemy różne
chemikalia.

Z truciznami nie ma żartów.

Spójrz na te kolorowe
naklejki. Tu można by
pobawić się w sklep.

Chyba wam się do
szpitala spieszy.

Dzieci nie wolno angażować do rozpalania ognia w paleniskach.

Wykonywanie tych czynności wiąże się z niebezpieczeństwem wybuchu i pożaru, a tym samym z dużym ryzykiem poparzeń tułowia, twarzy i rąk. Ryzyko dotyczy obsługi pieców centralnego ogrzewania, parników, kotłów do gotowania i suszarni.

Prace w silosach i zamkniętych zbiornikach, a także opróżnianie zbiorników oraz szamb, wywóz gnojówki i gnojowicy, to czynności szczególnie niebezpieczne – nigdy nie powinny uczestniczyć w nich dzieci.

Poza niebezpieczeństwem urazów mechanicznych, wiąże się z nimi ryzyko śmiertelnego zatrucia. W zamkniętych zbiornikach może brakować tlenu, mogą również kumulować się w nich gazy takie jak: siarkowodór, metan, dwutlenek węgla. W dużych stężeniach są szkodliwe dla zdrowia lub zabójcze. W żadnym wypadku dzieci nie mogą mieć z nimi kontaktu.

Wszelkie prace na wysokości, np. na: pomostach, drabinach, drzewach, dachach powinny być wzbronione dzieciom z uwagi na zagrożenie upadkiem.

Dzieci bywają mniej uważne, zwłaszcza gdy są pochłonięte powierzonym zadaniem. Nie są w stanie ocenić zagrożenia i przewidzieć skutków nieostrożności, które w przypadku upadku z wysokości mogą wiązać się z poważnym urazem głowy, kręgosłupa lub kończyn, a nawet śmiercią.

Dzieci nie powinny wykonywać prac wymuszających długotrwałe przyjmowanie nienaturalnej pozycji ciała i dźwigać ciężkich przedmiotów

Tego typu czynności, często powtarzane, mogą prowadzić do deformacji stawów i kości młodego organizmu, szczególnie narażony jest kręgosłup, a jego zwyrodnienia mogą okazać się nieodwracalne.

ABC pierwszej pomocy

Wzywanie pomocy

Jeśli zdarzy się w Twoim otoczeniu jakiś wypadek, pamiętaj, aby jak najszybciej wezwać fachową pomoc medyczną. Zawiadomienie o wypadku powinno zawierać następujące dane:

- **CO?** – rodzaj wypadku (np. zranienie pilarką, upadek z drabiny itp.),
- **GDZIE?** – miejsce wypadku,
- **ILE?** – liczba poszkodowanych,
- **JAK?** – stan poszkodowanych,
- **CO ROBISZ?** – informacja o dotychczas udzielonej pomocy,
- **KIM JESTEŚ?** – dane personalne osoby wzywającej pomoc (numer telefonu, z którego dzwonisz).

Najlepiej dzwoń po pogotowie ratunkowe, wybierając numer **999**, straż pożarną, wybierając numer **998** albo na policję numer **997** lub uniwersalny numer alarmowy **112**

